

KÉPES ÚJSÁG

XXXVI. ÉVF. 46. SZÁM 1995. NOVEMBER 18. ÁRA: 59,50 Ft
(Előfizetőknek 56 forint 50 fillér)

Hétköznapi Marton Évával

KÉTEZERIG TELE A NAPTÁR

2 ▲ 3 ▼

1. San Franciscóban a Turandotban lépett színpadra

2. Birgit Nilsson, Franco Zeffirelli, James Levine, Liz Taylor és Plácido Domingo társaságában New Yorkban

3. Budapesten mindig nagy ünneplésben részesül (a képen Garcoa Mavarro karmesterrel)

4. Wagner: Istenek alkonya című operájában Brünhildeként

4

A FOTÓKAT A MŰVÉSZNŐ
BOCSÁTOTTA
RENDELKEZÉSÜNKRE

Aláírt-e Petőfi?

Az antikvárius búcsúja a szívének kedves térképérdekességétől. Bevette a decemberi aukcióra
FOTÓ: STEFKA ÉVA

A sztárokról – akár filmszillag, akár világhíró énekes – sokszor nehéz elképzelni, hogy nekik is van köznapiság, vannak hétköznapi problémáik. Magyarország világ-sztárjait elsősorban a zenei életben találhatjuk. **Marton Éva** több mint húsz éve áll a nemzetközi élvonalban, neve az operaszínpadokon világmárka. Vajon egy folyton utazó művész, aki élete nagy részét szállodákban és repülőgépekben tölti, áll-e valaha a fakanál mellett? Jut-e ideje arra, hogy csak úgy, kedvtelésből sétálgasson, kirakatokat nézegessen? Ha szüksége van valamire, bemegy-e az üzletbe, cipeli-e a bevásárlószatyrot? Hová megy, ha frizurát akar csináltatni? Ilyen kérdésekkel ostromoltam Marton Évát, aki Budapesten mindig ugyanannak a szállodának a lakosztályában lakik. Az ablakból a legszebb budapesti panoráma tárul elének, s míg Éva életéről mesél, a közelben férje, **dr. Marton Zoltán** kérésére fotókat válogat. Bár késő este érkeztek Berlinből, ahol Marton Éva a négy ciklusból álló Wagner-mű Brühildé-jét énekelte, arca olyan friss és üde, mint aki nyaralásból tért meg.

– Ez csak a látszat, és a remek kozmetikusomat dicsérei – mosolyog a művész –, hiszen az utóbbi időben napi 14 órát voltam színpadon, ami fizikai teljesítménynek sem kevés. Mások is megkérdezték már, hogyan ápolom a bőrt, hogy sosem látszom gyűröttnek, elnyútnak. Hűséges természet vagyok, s húsz éve ugyanahhoz a kozmetikushoz járok Bécsben, és csak a jól bevált kozmetikai szereimet használok. Mivel sok festéket kell esténként az arcomra kennem, nagyon vigyázok a bőrömrre.

– Anyi helyen jár és él, mindenütt vannak megszokott üzletei? Vagy ha bevdárolni akar, mással intézeti?

– Vannak megszokott helyeim, és nagyon szeretek magam menni az üzletekbe. Nem járok azonban szupermarketbe, ott minden olyan személynél. Én szeretem, ha megismernek, és az eladó ott folytatja a beszélgetést, ahol mondjuk fél éve abbahagytuk, megkérdezi hogy vagyok, és elmeséli a családi gondjait. Nagyon szeretek az emberekkel beszélgetni, mindenütt vannak nagyon kedves barátaim, akik közül néhányan, ha tehetik, egy-egy fellépésemre is utánam jönnek.

– Állandó lakhelye nincs is?

– De, van egy lakásom Monte-Carlóban. Ott a béke, a nyugalom vár, nincsenek idegesen tokolódó autók az ablakom előtt, csak a végtelen tenger látom. Ott tornacipőt húzok és nagyokat sétálok, tornázom, pihenek. Amikor tehetem, akár csak 4-5 napra is, de mindig ott töltöm a szabadidőmet a férjemmel. Amíg a gyerekeink kicsik voltak, úgy kellett beosztanom az időmet, hogy ne aprózzam el a távolléteket; egy-egy hosszabb fellépéssorozat után hosszabb otthon tartózkodás következett. Most már a fiam is, a lányom is önálló életet él, mi pedig a férjemmel a sok megosztottság után végre ismét együtt va-

gyunk, mint ifjú házaspárunkban. Csodálatos dolog, hogy minden este úgy alhatok el, s reggel úgy ébredhetek, hogy az ő mosolygó szeme néz rám.

– Mit szól ehhez a szép vallomáshoz? – fordulok dr. Marton Zoltánhoz.

– Olyan szeretet köt össze bennünket, ami nélkül lehetetlen lett volna ezt az utat bejárni, amit Éva megtett.

– Ön a szakmájában csaknem olyan sztár volt, mint Éva az operában. Három országban is ismerték biztos sebészi kezét a betegek. Nem hiányzik a saját munkája, nem éri úgy, hogy a felesége mellett most háttérbe szorult? – folytatom dr. Marton Zoltán faggatását, aki jelenleg az Interkoncert elnöke, a felesége titkára, menedzsere.

– Harmanc évig praktizáltam. Sokszor kényszerültünk külön utakra, de én mindig segítettém Éva pályáját. És büszke voltam minden eredményére. Nem világsztárt vettem feleségül, hanem, mondhatom, együtt „nőttünk” fel. Természetesen tartom, hogy segítsék levenni a válláról olyan hétköznapi gondokat, amikkel neki nem kell foglalkoznia.

– Ő kezeli a pénzügyeimet – szól közbe Éva –, jobb is, mert az nem nekem való. Pontosan tudja, milyen fontosak nekem más emberek, mindig is erősen jellemzett a szociális érzékenység, igyekszem jó célokat támogatni. Itthon szinte mindig ingyen lépek fel, a gázsimat – például legutóbb – az Operabarátok Egyesületének ajánlottam fel.

– A legtöbb nő hétköznapijaihoz hozzátartozik a konyha. Szokott-e főzni, és mikor?

– Itt is apartmanban lakunk, ahol van konyha. Előfordul, hogy kedvem támad valamit elkészíteni. Ha az ember olyan nagyon szeret valakit, mint én a férjemet, annak szívesen, szeretettel készíti el az ételt is. Mindkettőnknek nagyon kell vigyáznunk arra, mit eszünk. Nekem például komoly és szigorú diétával sikerült az utóbbi időben nyolc kilót leadnom.

– Ha egyszer úgy dönt, hogy nem énekel tovább, melyik városban szeretne végleg letelepedni?

– Természetesen itthon, Budapesten. Amikor 1972-ben megkötöttem az első külföldi szerződésemet, jól tudtam, világkarriert csak a nagyvilágban lehet csinálni. De azt is tudom, ha egyszer visszavonulok, nem akarok elszakadni az operától. S az is biztos, hogy szociális dolgokkal szintén szeretnék foglalkozni. Még nem tudom pontosan, hogy mi lesz az, de azt hiszem, ezen még ráérek gondolkodni.

– Évának van egy nagy baja – szól közbe a férje. – Szinte belebetegszik, ha nem dolgozhat. Az idén a Bartók-évforduló alkalmából például nagyon sok fellépést vállalt sok országban Bartók zenéjének népszerűsítéséért. Egyelőre az operaszínpadon nem engedik, hogy a visszavonulás gondolatával foglalkozzon, hiszen a legtávolabbi fellépés dátuma: 2000. **Máté Judit**

Az antikvárius végigjárta a számlárlétrát, ahogyan szokás. Most fent van a csúcson. De ez másféle, nem olyan, mint korábban. Ez már az idők jele. Ügyvezető igazgató egy Antikvárium és Aukciós Ház Kft.-ben. Csak Petőfivel járta meg. De alaposan.

Gréus István, negyvenhat évvel ezelőtt, a Pest megyei Irsákon látta meg a napvilágot. Hivatásáról, az antikváriusi szakmáról annyit, hogy nem ma kezdtek el üzni. Az elnevezés az „antiquus” latin szóból ered. Azt jelenti: „rég”. Az antikvárius a régi könyvek, térképek, metszetek, másféle nyomtatványok, valamint a kéziratok árusításával foglalkozik.

Könyvkereskedő. Annak a legfelső foka.

– Olyan ismeretanyag kell hozzá – részletezi a kft.-igazgató szakember –, amit legjobb, ha a raktárban kezdünk elsajátítani. Aztán könyvkereskedésben folytatunk. Onnan átkerülve antikváriumba. Huszonkét éve vagyok a szakmában. Pályafutásom így alakult: raktár, könyvkereskedés, antikvárium. És lettem, aki vagyok.

– Mi következhet még?

– Az, hogy nincs megállás. Mindennap bent kell lenni a boltban. Nem szabad egyetlen felbukkanó becses könyvet, térképet, metszetet, kéziratot sem elszalasztani.

– Megszállottá vált?

– Gyűjtővé is váltam. Gyűjtök mindent, ami a kedvenc időtöltéssel, a térképészettel és a metszet-meghatározással kapcsolatos. Csak néha vérzik a szívem, ha a gyűjteményem valamelyik darabjától meg kell válnom, mert megveszik. Ilyenkor azonban a kereskedő szíve dobban meg.

– Mi a legizgalmasabb ebben a szakmában?

– Nekem az aukció. Szombaton tartottuk a legutóbbit, a huszonnegyediket. Nagy mérkőzés volt. Minden pillanatára jól emlékszem.

– Mi volt a sztár?

– Vályi András 1796-ban, Budán nyomott, háromkötetes műve, a „Magyarországnak leírása”. Húszezer forinttal indítottuk. Ötvenezer fölé ment.

– Mi kell egy jó könyvauctionhoz?

– Könyv. És pénztárca. Ez minden.

– Mennyien voltak szombaton?

– A helyiségbe száz széklet teltünk be. Mindegyiken ültek.

Kevés volt. Tizen-tizenötön állva licitáltak.

– Sok ember gyűjt ma könyvet Magyarországon?

– Ez a réteg mindig szűk volt. Pár száz ember. Néhány éve az értelmiségiek voltak többségben, és a vállalkozók kisebbségben. Ez mára megváltozott. Ma az első hely a vállalkozóké.

– Tíz-tizenöt éve az első kiadású példányok számítottak slágereknek. Meg a szakácskönyvek és a párbajkodékok. És ma?

– Inkább a számozott, aláírt művek, de nagy a keletjük a dedikációknak is. A témát tekintve a magyar történelem és országleírás vezet.

– Nem haragszik, ha azt is megkérdezem, mi volt mostanában a legnagyobb gubanc?

Belepirul.

– Pedig nagyon izgalmas volt!

– mondja. – De meg voltunk löve. Ha behoznak valamit, és nem tudják, mit, kapásból megmondom, mi az. Ehhez kell a gyakorlat. De egy Petőfi-aláírást hoztak be. Ilyen nem létezik. És ha igen? Megkonzultáltuk a legtekintélyesebb szakértői szinten is. Ott is csak ámultak, nézegettek és nem tudtak semmi biztosat mondani. Végül visszaadtuk a Petőfi-aláírást. Azt mondtuk, hogy nem az.

Ez viszont kitörölhetetlen nyomot hagyott az antikvárius életében, pályafutásában, lelkiismeretében.

Hogy hátha...